

Afdeling	: OCSW - Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn	B&W-voorstel:	DJ-497668
Naam opsteller voorstel	: Saskia Doek (0495-575487)	Zaaknummer:	495970
Portefeuillehouder	: drs. P.P.H. (Paul) Sterk	Publicatie:	Openbaar

Onderwerp

Samenwerking maatschappelijke opvang en beschermd wonen.

Voorstel

1. de notitie 'Samen werken aan maatschappelijke opvang en beschermd wonen in Midden-Limburg' vast te stellen;
2. de raad te informeren door middel van bijgevoegde concept-raadsinformatiebrief;
3. de centrumgemeente Venlo te informeren door middel van bijgevoegde concept-brief;
4. wethouder P. Sterk van de gemeente Weert te mandateren om deze brief namens het college van de gemeente Weert te ondertekenen.

Inleiding

Het Rijk was voornemens om per 1 januari 2020 een nieuw verdeelmodel voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen in te voeren. Doel van dit nieuwe verdeelmodel is dat elke gemeente zelf middelen krijgt voor de uitvoering van deze taken. De gemeenten in Midden-Limburg hebben eind 2016 besloten om vanaf 1 januari 2020 gezamenlijk deze taken op te pakken, om zo de ondersteuning aan deze kwetsbare inwoners beter te kunnen organiseren (betere aansluiting met het lokale veld) en meer sturing en grip te krijgen op de uitvoering van deze taken. De voorbereidingen zijn gestart en de Midden-Limburgse gemeenten hebben eind 2017 een implementatieplan vastgesteld, om per 1 januari 2020 genoemde taken gezamenlijk te kunnen gaan uitvoeren. Echter, de invoering van het nieuwe verdeelmodel is uitgesteld. Mogelijk slechts met één jaar, maar dat is op dit moment nog niet zeker.

Beoogd effect/doel

Met dit besluit blijft de huidige regionale samenwerking voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen op Noord- en Midden-Limburgse schaal in stand en wordt het eerder genomen besluit om per 1 januari 2020 de taken maatschappelijke opvang en beschermd

Weert, 8 juni 2018 De directeur, Soort besluit: Besluit college	S		B	W	W	W	W	W
				GG	MvdH	TG	WvE	PS
	akkoord							
	bespreken							

26.06.2018

In te vullen door het B&W secretariaat:

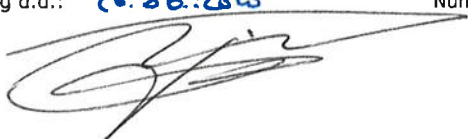
- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:

- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

Beslissing d.d.: 26.06.2018 Nummer: 12

De secretaris,

wonen gezamenlijk met de Midden-Limburgse gemeenten te gaan organiseren ongedaan gemaakt.

Argumenten

1.1 Omdat het nieuwe verdeelmodel niet per 1 januari 2020 ingaat, wordt het project 'Maatschappelijke opvang en beschermd wonen Midden-Limburg 2020' beëindigd.

Naar aanleiding van het collegebesluit om per 1 januari 2020 de taken maatschappelijke opvang en beschermd wonen met de Midden-Limburgse gemeenten gezamenlijk te gaan organiseren (collegebesluit BW010120 d.d. 22 november 2016) is op basis van de startnotitie (collegebesluit DJ-3003 d.d.31 mei 2017) een projectstructuur ingericht. Er is een implementatieplan opgesteld en de zeven colleges van Midden-Limburg hebben dit plan vastgesteld (collegebesluit DJ-26249 d.d. 19 december 2017).

Echter, nu de invoering van het nieuwe verdeelmodel is uitgesteld, worden de middelen voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen voorlopig nog steeds aan de centrumgemeente uitgekeerd. Centrumgemeente Venlo is niet bereid om afspraken te maken over het doordecentraliseren van de middelen (bijlage 3a). Het is, gelet op de omvang van de kosten, niet verantwoord om deze taken voor eigen rekening te gaan uitvoeren, zonder dat daar extra middelen voor beschikbaar zijn. Daarom wordt geadviseerd om niet meer te streven naar een financieel zelfstandige regio Midden-Limburg voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen vooruitlopend op de invoering van het nieuwe verdeelmodel.

Concreet betekent dit dat de projectstructuur wordt ontbonden en het contract met de projectleider wordt beëindigd. De centrumgemeente wordt van het besluit op de hoogte gesteld door middel van bijgevoegde concept-antwoordbrief (bijlage 3b).

1.2 Voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen blijven we samenwerken met centrumgemeente Venlo, op Noord- en Midden-Limburgse schaal.

Op grond van de Wmo 2015 is elke gemeente zelf verantwoordelijk voor het bieden van maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Centrumgemeente Venlo ontvangt de middelen voor de regio Noord- en Midden-Limburg voor deze taken. Nu de invoering van het nieuwe verdeelmodel is uitgesteld, is het van belang dat de regiogemeenten blijven samenwerken met de centrumgemeente op Noord- en Midden-Limburgse schaal. In afwachting van de daadwerkelijke invoering van het nieuwe verdeelmodel is het van belang om de wijze waarop de centrumgemeente de aan haar gemandateerde taken uitvoert, goed te volgen. Uit de financiële analyse van de door Venlo beschikbaar gestelde gegevens blijkt immers dat er forse risico's en onduidelijkheden zijn ten aanzien van de kosten van met name beschermd wonen. Overigens is als onderdeel van het mandaat vastgelegd dat Venlo deze taken uitvoert binnen de daarvoor door het Rijk beschikbaar gestelde middelen. Eventuele overschotten of tekorten zijn daarmee voor rekening van de centrumgemeente. Deze afspraak heeft de gemeente Venlo eerder ook schriftelijk bevestigd (bijlage 4).

1.3 Ook op Midden-Limburgse schaal blijven we samenwerken, zodat we snel kunnen opschalen als het nieuwe verdeelmodel wordt ingevoerd.

De projectstructuur wordt ontbonden. Het is immers niet nodig om per 1 januari 2020 zelf voorzieningen voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen te gaan inkopen. Ook hoeft er geen Midden-Limburgse toegang tot beschermd wonen te worden ingericht. De gemeente Venlo blijft deze taken in mandaat uitvoeren en het Zorg- en Veiligheidshuis Limburg-Noord voert de toegang tot beschermd wonen ook voor Midden-Limburg uit.

Het is onduidelijk op welk moment het nieuwe verdeelmodel wél wordt ingevoerd. Mogelijk bedraagt het uitstel maar één jaar. Dat zou betekenen dat we in het tweede kwartaal van 2019 moeten starten met de voorbereidingen voor de inkoop 2021 en het inrichten van de

toegang tot beschermd wonen per 1 januari 2021. Het eerder vastgestelde implementatieplan kan als leidraad bij die voorbereidingen worden gebruikt.

Tot die tijd blijven we ambtelijk en bestuurlijk afstemmen over dit thema op Midden-Limburgse schaal, zodat we grip krijgen op en sturing kunnen geven aan de wijze waarop de uitvoering door Venlo plaatsvindt. De beleidsmatige ontwikkelingen dienen te passen bij de Midden-Limburgse visie op maatschappelijke opvang en beschermd wonen en zijn onder meer gericht op een betere differentiatie en spreiding van de voorzieningen.

Zie voor meer informatie bijgevoegde notitie 'Samen werken aan maatschappelijke opvang en beschermd wonen in Midden-Limburg' (bijlage 1).

Kanttekeningen en risico's

1. Gelet op de tekorten in het sociaal domein bij de centrumgemeente, bestaat het risico dat de zorg aan kwetsbare burgers in het gedrang komt.

In 2015 had de centrumgemeente een overschot van 4,7 miljoen euro op de taak beschermd wonen. In 2016 was er tekort van 3,3 miljoen euro. Het resultaat van 2017 is formeel nog niet bekend, maar naar verwachting is het tekort verder opgelopen. De centrumgemeente heeft naar aanleiding van de tekorten de inkoop van beschermd wonen per 1 januari 2018 anders ingericht, om zo de kosten te kunnen beperken. Dit heeft gevolgen voor cliënten en aanbieders. In hoog tempo moeten aanbieders de 24 uren zorg voor een deel van de cliënten omzetten van intramuraal naar extramuraal (ambulante begeleiding thuis). Hoewel dit beleidsmatig de juiste richting is, zijn er zorgen over het tempo waarop deze veranderingen worden doorgevoerd. Via de Bestuurscommissie Wmo (BC Wmo) maken de regiogemeenten afspraken met de centrumgemeente Venlo over de wijze waarop deze de aan haar gemandateerde taken uitvoert. In dat overleg zullen we de ontwikkelingen goed monitoren, zodat de zorg voor deze kwetsbare inwoners op peil blijft. Ook wordt er via de werkgroep Beschermd wonen Noord- en Midden-Limburg de vinger aan de pols gehouden bij de uitvoering van deze taak. Bovendien sluiten de ketenregisseurs Maatschappelijke opvang en beschermd wonen Midden-Limburg aan bij diverse casuoverleggen in onze regio en hebben zij goed zicht op de praktijk. Mede op basis van de signalen van ketenregie kan de uitvoering worden bijgestuurd. De Wmo is in de basis een open einde regeling: als iemand hulp nodig heeft en een beroep doet op de gemeente, moet de gemeente zorg-op-maat bieden, gericht op het herstel van de zelfredzaamheid van de burger. Ook al is de uitvoering van deze taak gemandateerd, de regiogemeenten blijven zelf verantwoordelijk voor het bieden van passende zorg. Het blijft dus van belang om actief betrokken te blijven bij deze taken.

2. Indien de centrumgemeente er niet in slaagt om de tekorten in het sociaal domein te beperken, kan de centrumgemeente trachten een beroep te doen op de regiogemeenten om een financiële bijdrage te leveren.

Het Rijk keert de middelen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang uit aan de centrumgemeente. Met name de middelen voor beschermd wonen zijn als kostendekkend bedoeld. Al eerder heeft de centrumgemeente aan de regiogemeenten voorgesteld om de kosten voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen gezamenlijk te dragen. De centrumgemeente verschaftte echter onvoldoende inzicht in de opbouw van de kosten en de oorzaken van de tekorten. Dit is voor de regiogemeenten aanleiding geweest om niet in te gaan op het voorstel. Afgesproken is dat de centrumgemeente de taken beschermd wonen en maatschappelijke opvang binnen de daarvoor beschikbaar gestelde rijksmiddelen uitvoert (zie bijlage 4). Mogelijk wil de centrumgemeente dit onderwerp de komende tijd opnieuw agenderen. Regiogemeenten kunnen niet worden verplicht om een bijdrage te leveren, zeker als onvoldoende kan worden aangetoond waarom het door het Rijk beschikbaar gestelde budget niet toereikend is.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Nu de projectstructuur wordt ontbonden, wordt de inzet voor deze taak teruggebracht naar een nader te bepalen lagere benodigde capaciteit. De inzet zal zodanig zijn dat de samenwerking kan worden voortgezet zoals beschreven in bijgevoegde notitie (bijlage 1).

De juridische samenwerking met Venlo is geregeld via mandaatbesluit 2017-2019 en verandert niet door dit besluit.

Eerder zijn middelen beschikbaar gesteld als bijdrage in de kosten van de projectleider (€ 20.986,76 en € 26.233,45). Na de eindafrekening vloeit het restant terug naar het uitvoeringsbudget Wmo-Jeugd (de aanvullende middelen zijn ook uit deze post bekostigd).

Uitvoering/evaluatie

Binnen huidige samenwerking wordt uitvoering gegeven aan de doelstellingen van de 'Regiovisie Bijzondere doelgroepen 2017-2020'. Hierover wordt periodiek gerapporteerd.

Communicatie/participatie

De centrumgemeente Venlo wordt over het besluit geïnformeerd door middel van bijgevoegde concept-brief (bijlage 3b). Een afschrift wordt verzonden aan de ministeries van BZK en VWS en aan de VNG.

De raad wordt geïnformeerd over de actuele ontwikkelingen door middel van bijgevoegde raadsinformatiebrief, met als bijlage de notitie 'Samen werken maatschappelijke opvang en beschermd wonen in Midden-Limburg'.

Als onderdeel van de voorbereiding op 1 januari 2020 is er ambtelijk overleg geweest met de aanbieders beschermd wonen en maatschappelijke opvang en andere stakeholders (onder andere de woningcorporaties) in de regio Midden-Limburg. Deze betrokkenen worden via mail geïnformeerd over het besluit. Bovendien wordt de samenwerking met deze organisaties voortgezet.

Overleg gevoerd met

Intern: P. Vos (financieel beleidsadviseur), D. Louwers (business control sociaal domein)

Extern: regiogemeenten Midden-Limburg, centrumgemeente Venlo

Bijlagen:

- Bijlage 1: notitie 'Samen werken aan maatschappelijke opvang en beschermd wonen in Midden-Limburg'
- Bijlage 2: concept-raadsinformatiebrief.
- Bijlage 3a: brief van de gemeente Venlo d.d. 8 mei 2018
- Bijlage 3b: concept-brief aan de gemeente Venlo (CC aan BZK, VWS en VNG)
- Bijlage 4: brief van Venlo, d.d. 27-6-2017, Financieel resultaat sociaal domein